ՀԱՄԱՐԱՏԱՆԱԿԱՆ ԵՎ ՀԱՍԱՐԱԿԱԿԱՆ ԹԵՐԹ

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՍՈՎԵՏԱԿԱՆ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ԿԱՌԱՎԱՐՈՒԹՅԱՆ ԵՎ ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՍՈՎԵՏՆԵՐԻ ՊԱՏԳԱՄԱՎՈՐ ԿՈՄԻՏԵՏԻ ՕՐԳԱՆ

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՍՈՎԵՏԱԿԱՆ ՍՈՑԻԱԼԻՍՏԱԿԱՆ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՄԻՈՒԹՅԱՆ ԱՇԽԱՏԱՎՈՐՆԵՐԻ, ԳՅՈՒՂԱՑԻ ԱՇԽԱՏԱՎՈՐՆԵՐԻ ԵՎ ԱՇԽԱՏԱՎՈՐ ԻՆՏԵԼԻԳԵՆՑԻԱՅԻ ՊԱՏԳԱՄԱՎՈՐ ՄԱՐՄԻՆՆԵՐԻ ՊԱՏԳԱՄԱՎՈՐ ԿՈՄԻՏԵՏՆԵՐԻ ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՍՈՎԵՏԱԿԱՆ ՍՈՑԻԱԼԻՍՏԱԿԱՆ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՄԻՈՒԹՅԱՆ ԱՇԽԱՏԱՎՈՐՆԵՐԻ, ԳՅՈՒՂԱՑԻ ԱՇԽԱՏԱՎՈՐՆԵՐԻ ԵՎ ԱՇԽԱՏԱՎՈՐ ԻՆՏԵԼԻԳԵՆՑԻԱՅԻ ՊԱՏԳԱՄԱՎՈՐ ՄԱՐՄԻՆՆԵՐԻ ՊԱՏԳԱՄԱՎՈՐ ԿՈՄԻՏԵՏՆԵՐԻ

Հիմնադրվել է 1921 թ. հոկտեմբերի 1-ին

Հ. Խ. Ս. Հ. Կ. (ե) ԳՅՈՒՂԱՑԻ ԱՇԽԱՏԱՎՈՐՆԵՐԻ, ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՍՈՎԵՏԱԿԱՆ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ԱՇԽԱՏԱՎՈՐՆԵՐԻ ԵՎ ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՍՈՎԵՏՆԵՐԻ ՊԱՏԳԱՄԱՎՈՐ ԿՈՄԻՏԵՏԻ ՕՐԳԱՆ

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՍՈՎԵՏԱԿԱՆ ՍՈՑԻԱԼԻՍՏԱԿԱՆ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՄԻՈՒԹՅԱՆ ԱՇԽԱՏԱՎՈՐՆԵՐԻ, ԳՅՈՒՂԱՑԻ ԱՇԽԱՏԱՎՈՐՆԵՐԻ ԵՎ ԱՇԽԱՏԱՎՈՐ ԻՆՏԵԼԻԳԵՆՑԻԱՅԻ ՊԱՏԳԱՄԱՎՈՐ ՄԱՐՄԻՆՆԵՐԻ ՊԱՏԳԱՄԱՎՈՐ ԿՈՄԻՏԵՏՆԵՐԻ

გერმანიის პრესა საბჭოთა კავშირ-გერმანიის თავდაუსხმელობის პაქტის წლისთავის შესახებ

ბერლინი, 23 აგვისტო (საკდ-ში). ბიულეტენი „დინსტ აუს დოიჩლანდი" პირველად გამოსთქვამს აზრს ბელგიასა და ჩრდილოეთ საფრანგეთში გერმანიის სამხედრო მმართველობის როლისა და ამოცანების შესახებ. „ეს მმართველობა, სწერს ბიულეტენი, წარმოადგენს გერმანიის არმიის შემადგენელ ნაწილს. სამხედრო მმართველობის სათავეში მთავარსარდალი სდგას. ბელგიასა და საფრანგეთს მართავს ერთი მთავარსარდალი, რომლის რეზიდენცია ბრიუსელში არის. მთავარსარდლის ხელმძღვანელობის ქვეშ იმყოფება ორი უმაღლესი ინსტანცია: სამხედრო მმართველობის უფროსი, რომლის მოვალეობაში შედის საერთო მართვის ამოცანები, და შტაბის უფროსი, რომლის მოვალეობაში შედის წმინდა სამხედრო ამოცანები; მთავარსარდალს ექვემდებარებიან აგრეთვე ეგრეთწოდებული მთავარი საველე კომენდატურები, რომლებიც რამდენიმე პროვინციას მართავენ. ეს კომენდატურები შესდგებიან მმართველობის აპარატისა და სამხედრო შტაბისაგან. მთავარი საველე კომენდატურის მმართველობის უფროსი განაგებს ორ განყოფილებას: საერთო მმართველობის განყოფილებას და განყოფილებას, რომელიც ეკონომიურ საკითხებს ხელმძღვანელობს, ეს განყოფილება თავისი მხრივ რამდენიმე ქვეჯგუფს შეიცავს. ქვეჯგუფები განაგებენ, მაგალითად, მუშახელის გამოყენების, დაფინანსების, მრეწველობის, სოფლის მეურნეობის, მშენებლობისა და სხვა საკითხებს. მთავარ საველე კომენდატურას ექვემდებარებიან საველე კომენდანტები, რომლებიც, როგორც წესი, განაგებენ მხოლოდ ერთ პროვინციას. საველე კომენდანტებს ემორჩილებიან ადგილობრივი კომენდანტები, რომლებიც სამხედრო და სამოქალაქო თანამშრომლების დახმარებით ანხორციელებენ სამხედრო ამოცანებსა და მართვის ამოცანებს. ისეთს დიდ ქალაქების, როგორიცაა, მაგალითად, ბრიუსელი, ანტვერპენი, ლიეჟი, ოსტენდე და სხვები, მმართველობას ანხორციელებენ სპეციალურად დანიშნული გერმანიის კომისრები და ამ ქალაქებს ჰყავთ სპეციალური სამხედრო მოხელენი, რომლებიც უშუალოდ მთავარ საველე კომენდანტს ექვემდებარებიან.

„დინსტ აუს დოიჩლანდი" გერმანიის მიერ დაპყრობილ ქვეყნებში მმართველობის სტრუქტურის შესახებ

ბერლინი, 23 აგვისტო (საკდ-ში). „დინსტ აუს დოიჩლანდი" პირველად გამოსთქვამს აზრს ბელგიასა და ჩრდილოეთ საფრანგეთში გერმანიის სამხედრო მმართველობის როლისა და ამოცანების შესახებ. „ეს მმართველობა, სწერს ბიულეტენი, წარმოადგენს გერმანიის არმიის შემადგენელ ნაწილს. სამხედრო მმართველობის სათავეში მთავარსარდალი სდგას. ბელგიასა და საფრანგეთს მართავს ერთი მთავარსარდალი, რომლის რეზიდენცია ბრიუსელში არის. მთავარსარდლის ხელმძღვანელობის ქვეშ იმყოფება ორი უმაღლესი ინსტანცია: სამხედრო მმართველობის უფროსი, რომლის მოვალეობაში შედის საერთო მართვის ამოცანები, და შტაბის უფროსი, რომლის მოვალეობაში შედის წმინდა სამხედრო ამოცანები; მთავარსარდალს ექვემდებარებიან აგრეთვე ეგრეთწოდებული მთავარი საველე კომენდატურები, რომლებიც რამდენიმე პროვინციას მართავენ. ეს კომენდატურები შესდგებიან მმართველობის აპარატისა და სამხედრო შტაბისაგან. მთავარი საველე კომენდატურის მმართველობის უფროსი განაგებს ორ განყოფილებას: საერთო მმართველობის განყოფილებას და განყოფილებას, რომელიც ეკონომიურ საკითხებს ხელმძღვანელობს, ეს განყოფილება თავისი მხრივ რამდენიმე ქვეჯგუფს შეიცავს. ქვეჯგუფები განაგებენ, მაგალითად, მუშახელის გამოყენების, დაფინანსების, მრეწველობის, სოფლის მეურნეობის, მშენებლობისა და სხვა საკითხებს. მთავარ საველე კომენდატურას ექვემდებარებიან საველე კომენდანტები, რომლებიც, როგორც წესი, განაგებენ მხოლოდ ერთ პროვინციას. საველე კომენდანტებს ემორჩილებიან ადგილობრივი კომენდანტები, რომლებიც სამხედრო და სამოქალაქო თანამშრომლების დახმარებით ანხორციელებენ სამხედრო ამოცანებსა და მართვის ამოცანებს. ისეთს დიდ ქალაქების, როგორიცაა, მაგალითად, ბრიუსელი, ანტვერპენი, ლიეჟი, ოსტენდე და სხვები, მმართველობას ანხორციელებენ სპეციალურად დანიშნული გერმანიის კომისრები და ამ ქალაქებს ჰყავთ სპეციალური სამხედრო მოხელენი, რომლებიც უშუალოდ მთავარ საველე კომენდანტს ექვემდებარებიან.

ღვოლვილთა მდგომარეობა საფრანგეთში

ბერლინი, 23 აგვისტო (საკდ-ში). გაზეთი „ბერლინერ ბერზენცაიტუნგი" სწერს, რომ საფრანგეთის ოკუპირებულ ოლქებში საფრანგეთის არაოკუპირებული რაიონებიდან დაბრუნდა 800 ათასი ლტოლვილი. მას შემდეგ, რაც იმ მატარებლების რაოდენობა, რომლებითაც ლტოლვილნი გადაჰყავდათ, მნიშვნელოვნად გადიდდა, უნდა ვიფიქროთ, რომ საფრანგეთის არაოკუპირებულ ტერიტორიაზე ამჟამად მყოფი ყველა ლტოლვილი უკვე შემოდგომის დამლევს შესძლებს დაბრუნდეს თავის საცხოვრებელ ადგილზე. 10 აგვისტომდე დემობილიზებული იყო 1 მილიონი ფრანგი ჯარისკაცი, რომლებიც ამჟამად მუშაობენ სოფლის მეურნეობაში. 500 ათასი დემობილიზებული ჯარისკაცი, რომლებმაც ვერ შესძლეს დაბრუნებულიყვნენ საფრანგეთის ოკუპირებულ ოლქებში, სპეციალურ ბანაკებში იმყოფება. ეს დემობილიზებული ჯარისკაცნი დაბანდებული იქნებიან სასოფლო - სამეურნეო და აღდგენითს სამუშაოზე.

ბოდუენის სიტყვა

ლიონი, 23 აგვისტო (საკდ-ში). ჰავასის სააგენტო გადმოგვცემს, რომ საფრანგეთის საგარეო საქმეთა მინისტრმა ბოდუენმა რადიოთი წარმოსთქვა სიტყვა, რომელშიც განაცხადა: „პასუხად ჩერჩილის საყვედურისა, რომ საფრანგეთმა ბრძოლა შესწყვიტა, უნდა აღინიშნოს, რომ ომის გაგრძელება შეუძლებელი იყო". ბოდუენმა სთქვა, რომ თუ ამჟამად, ჩერჩილის სიტყვით, ორი მილიონი ინგლისელი ჯარისკაცი მზად არის ბრძოლისათვის, მაშინ, ივნისში ფრანგებთან ერთად იბრძოდა მხოლოდ 50.000 ინგლისელი, და ინგლისის ავიაციის მხოლოდ ერთი მეათედი ხანდახან გამოდიოდა ბრძოლის ვრცელ ველებზე. „საფრანგეთი, — განაცხადა მან, — ინგლისისაგან არ მოელის ხსნას".

„შემდეგ ბოდუენი გადავიდა საზღვაო ბლოკადის საკითხზე. გერმანია, სთქვა მან, დაგვპირდა, სურსათსანოვაგე, რომელიც კოლონიებიდან მოდის, საფრანგეთის რეზერვი იქნებაო. ამ დაპირების შედეგად 2 აგვისტოს ჩვენ გარკვეული წინადადებით მივმართეთ ლონდონს. პასუხი უარყოფითი იყო. ეს უარი, შესაძლოა, უფრო მეტი მტრული აქტი იყოს, ვიდრე ბედუკუღმართი თავდასხმა მერს ელ კებირზე (ალჟირი). მთავრობამ ყოველივე უნდა გააკეთოს იმისათვის, რომ ჭვეყანა იხსნას შიმშილის საშინელებისაგან.

ანდერსონის განცხადება ინგლისში უცხოელთა ინტერნირების შესახებ

ლონდონი, 23 აგვისტო (საკდესი). როგორც რეიტერის სააგენტო გადმოგვცემს, ინგლისის შინაგან საქმეთა და შინაგანი უშიშროების მინისტრი ანდერსონი, ინგლისში ინტერნირებულ უცხოელთა მდგომარეობის შესახებ თემთა პალატაში შეტანილ შეკითხვაზე პასუხის გაცემისას იძულებული იყო აღეარებინა, რომ ზოგიერთი პირი უდანაშაულოდ დაზარალდა მასობრივი ინტერნირების გამო. რადგან მტრის შემოჭრის საფრთხე შეიქმნა გადაწყვეტილებანი ინტერნირების შესახებ უეცრად იქნა მიღებულიო.

ანდერსონმა განაცხადა, რომ ინტერნირებულ იტალიელთა განთავისუფლების საკითხის გადასაწყვეტად იქმნება კომიტეტი ინგლისის ყოფილი რომაელი ელჩის პერსი ლორენის თავმჯდომარეობით.

ამჟამად, — სთქვა ანდერსონმა ინგლისში ინტერნირებულია 15.800 მამაკაცი და 3.800 ქალი. „ა" კატეგორიის 2.358 ინტერნირებული უცხოელი და „გ" და „ც" კატეგორიის 4.206 კაცი ოკეანის გადმა გაიგზავნა. მთავრობას განზრახვა არა აქვს ახლა საზღვარგარეთ გაგზავნოს ინტერნირებული უცხოელები, იმათ გარდა, ვინც წასვლის სურვილს გამოსთქვამს.

ჭროცკის სიკვდილი

ლონდონი, 22 აგვისტო (საკდესი). დღეს ლონდონის რადიომ გადმოსცა: მექსიკის საავადმყოფოში მოკვდა ტროცკი თავისქალის ჩამტვრევისაგან, რომელიც მიიღო ერთი მისი მახლობელი პირის თავდასხმის დროს.

მკითხველის დასახმარებლად

„აქლემოსანთა კორპუსი"

აფრიკის საომარი მოქმედების ასპარეზი დიდი უდაბური სივრცეებით ხასიათდება. წყლისა და მცენარეულობის თითქმის სრული უქონლობა შეუძლებელს ხდის ადამიანის ცხოვრებას უდაბნოში. ცხოვრება შესაძლებელია მხოლოდ ოაზისებში, წყლის წყაროებთან, რომლებსაც ჩვეულებრივ თუ შეხვდება კაცი. უდაბნოს ზედაპირი დაფარულია ფხვიერი ქვიშით. იგი ქარის გავლენით იცვლის ადგილს და ჰქმნის ქვიშის გორაკებს — „ბარხანებს", რომელიც 20 მეტრ სიმაღლეს აღწევენ. ფხვიერი ქვიშით მიმოსვლა უაღრესად გაძნელებულია, ადამიანები და ცხოველები ეფლობიან ამ ქვიშაში. წყლის შოვნა მხოლოდ ჭებში შეიძლება, რომელთა სიღრმე 60—100 მეტრს აღწევს, ამასთან ჭებში წყალი ძალიან ცოტაა, იგი მეტად მლაშეა და ხშირად არ ვარგა არც სასმელად, არც მოტორებისათვის.

პაპანაქების, უწყლოობისა და ფხვიერი ქვიშის პირობებში თანამედროვე სამხედრო ტექნიკა, — ტანკები, ჯავშნიანი ავტომობილები, ავტოტრანსპორტი — დიდ სიძნელეებს ხვდება მაშინ, როცა აქლემი შეიძლება წარმატებით იქნას გამოყენებული დიდი გადასვლისათვის და საბრძოლო ამოცანების შესასრულებლად. აქლემს შეუძლია ატაროს მძიდარი, ზიდოს ოთხი დღის მარაგი წყალი, სურსათი და მხედრის პირადი ნივთები, 8 დღეს მარაგი მარცვალი თავისთვის და 210 გაზნა. ტვირთის საერთო წონა მხედართან ერთად 160 კილოგრამს შეადგენს. აქლემს შეუძლია უბარაქი საკვების გასძლოს და სვას მუწარა-მლაშე წყალი, რომელსაც ძალიან ხშირად შეხვდებით უდაბნოში, ამოთხრილ ჭებში.

აქლემოსანთა ნაწილები მოიპოვებიან საფრანგეთის, ინგლისისა და იტალიის კოლონიურ არმიებში. იტალია, რომელიც ამჟამად ომის დროს დიდი რაოდენობით იყენებდა თანამედროვე სამხედრო ტექნიკას, იძულებული იყო ზოგიერთი მიმართულებით აქლემოსანთა ნაწილები გაემეორებინა. ინგლისს თავის კოლონიებში ჰყავს აქლემოსანთა ნაწილები, რომლებსაც „აქლემოსანთა კორპუსები" ეწოდება. აქლემოსანთა კორპუსები არის ინგლის-ეგვიპტის სუდანში. აქლემოსანთა ერთი კორპუსი იმყოფებოდა ბრიტანეთის სომალში.

ინგლისის აქლემოსანთა კორპუსი სულ შესდგება რვა ასეულისაგან, აქედან ერთი ასეული დაიარება აქლემებით, ერთი—ჯორებითა და ერთიც — ავტოტრანსპორტით. აქლემოსანთა კორპუსის რიცხობრივი შემადგენლობა, საავტოტრანსპორტო ასეულის გამოკლებით, დაახლოებით 900 კაცია. კორპუსი, გარდა შაშხანებისა, შეიარაღებულია 14 ტყვიამფრქვევით. კორპუსს თავისი არტილერია არა აქვს. აქლემოსანთა კორპუსის საბრძოლო გამოყენების ხასიათი დამოკიდებული იმაზე, თუ რა მოწინააღმდეგესთან უხდებათ ბრძოლა. ომში იტალიასთან, რომელიც დიდი მასშტაბით იყენებს თანამედროვე სამხედრო ტექნიკას, აქლემოსანთა კორპუსები შეიძლება გამოყენებულ იქნან მხოლოდ დაზვერვისათვის და მოძრავი თავდაცვისათვის. ავიაციასთან შეთანხმებულად და საომარი მოქმედების საერთო გეგმის შესაბამისად, აქლემოსანთა კორპუსები შეიძლება გამოყენებულ იქნან მოწინააღმდეგის ზურგში რეიდებისათვის თუ სხვადასხვა ამოცანის შესასრულებლად, როგორიცაა მოწინააღმდეგის დაზვერვა, მისი ცოცხალი ძალის, მატერიალური ნაწილის, სურსათისა და წყლის ბაზების მოსპობა, აერორდრომებისა და კავშირგაბმულობის კვანძების დანგრევა, ოაზისების ხელში ჩაგდება, მოწინააღმდეგის ზურგში აჯანყების მოწყობა.

აქლემოსანთა კორპუსს, რომელიც ბრიტანეთის სომალში მოქმედებდა, თავისი უმნიშვნელო სასროლო ძლიერების დროს, რა თქმა უნდა არ შეეძლო სერიოზული წინააღმდეგობა გაეწია შემტევ იტალიელთა კოლონებისათვის. მას შეეძლო მხოლოდ ერთი ამოცანის შესრულება — მოძრავი თავდაცვის მეთოდით შეენელებინა იტალიელთა კოლონების წინსვლა და ამით შესაძლებლობა მიეცა ინგლისელებისათვის წარმატებით დაემთავრებინათ ბერბერის ევაკუაცია (დიუნკერკის მაგალითისამებრ), რის შემდეგაც მას სხვა არაფერი რჩებოდა, თუ არა ეარაღის დაყრა.

პოლკოვნიკი ნ. ანდრეევი

საერთაშორისო ჯაშუშის სიკვდილი

ტელეგრაფმა მოიტანა ცნობა ტროცკის სიკვდილის შესახებ. ამერიკული გაზეთების ცნობით, ტროცკიზე, რომელიც უკანასკნელ წლებში მექსიკაში ცხოვრობდა, თავდასხმა მოახდინეს. თავდამსხმელი—ესპანელი მორტან განდენდრაია—ტროცკის ერთერთი უახლოესი ადამიანი და მიმდევარია.

საფლავში ჩავიდა ადამიანი, რომლის სახელს ზიზღით და წყევლა-კრულვით ახსენებენ მშრომელები მთელს მსოფლიოში, ადამიანი, რომელიც მრავალი წლის მანძილზე იბრძოდა მუშათა კლასის საქმისა და მისი ავანგარდის—ბოლშევიკური პარტიის წინააღმდეგ. კაპიტალისტური ქვეყნების გაბატონებულმა კლასებმა დაჯარგეს თავიანთი ერთგული მსახური. უცხოეთის დაზვერვებს მოაკლდათ დიდი ხნის, ნაცადი აგენტი, მკვლელთა ორგანიზატორი, რომელიც არ თაკილობდა არავითარ საშუალებებს თავისი კონტრრევოლუციური მიზნების მისაღწევად.

ტროცკიმ განვლო გამცემლობისა და ღალატის, პოლიტიკური ორპირობისა და თვალთმაქცობის გრძელი გზა. ლენინმა ჯერ კიდევ 1911 წელს ტყვილა კი არ მონათლა ტროცკი „იუდუშკას" სახელწოდებით. და ეს დამსახურებული სახელწოდება სამუდამოდ შერჩა ტროცკის.

ტროცკიმ თავისი პოლიტიკური საქმიანობა დაიწყო როგორც მენშევიკმა—ანტირევოლუციონერმა. უკვე 1903 წელს, რსდმპ მეორე ყრილობაზე იგი გაშმაგებით გამოდის ლენინის წინააღმდეგ, იცავს და მხარს უჭერს რა მარტოვისა და სხვა ანტირევოლუციური მენშევიკური ლიდერების შეხედულებებს. მალე, რუსეთ-იაპონიის ომის დასაწყისს, ტროცკი კიდევ უფრო აშკარად გვიჩვენებს მოღალატისა და ანტირევოლუციონერის სახეს. იგი დაეშვა პირწყალგარდნილი ობოროსნოცობის, ესე იგი „სამშობლოს", მეფის, მემამულეებისა და კაპიტალისტების დაცვის პოზიციებზე.

1905 წლის რევოლუციას ტროცკი შეხვდა „პერმანენტული" რევოლუციის ყბადაღებული თეორიით. ეს იყო პროლეტარიატის განიარაღების, მისი ძალების დემობილიზაციის თეორია. 1905 წლის რევოლუციის დამარცხების შემდეგ ტროცკი მხარს უჭერს მენშევიკ-ლიკვიდატორებს. ვლადიმერ ილიას-ძე ლენინი მაშინ ასე სწერდა ტროცკის შესახებ:

„ტროცკი ისე იქცევა, როგორც უსაზიზღრესი კარიერისტი და ფრაქციონერი... ლაყბობს პარტიის შესახებ, ხოლო ყველა დანარჩენ ფრაქციონერზე უფრო ცუდად იქცევა".

როგორც ვიცით, ტროცკი მოგვევლინა ყველა იმ ჯგუფთა და მიმდინარეობათა მენშევიკური აგვისტოს ბლოკის ორგანიზატორად, რომელნიც გამოდიოდნენ ლენინის წინააღმდეგ.

1914 წლის აგვისტოში დაწყებულ იმპერიალისტურ ომს ტროცკი, როგორც ეს მოსალოდნელი იყო, შეხვდა ბარიკადების იქითა მხარეზე —იმპერიალისტური ხოცვა-ჟლეტის დამცველთა ბანაკში. პროლეტარიატის მიმართ თავის ღალატს იგი ჰფარავდა ომის წინააღმდეგ ბრძოლის „შემარცხენე" ფრაზებით, ფრაზებით, რომლებიც გათვალისწინებული იყო მუშათა კლასის მატყუებლად. ომისა და სოციალიზმის ყველა უმნიშვნელოვანეს საკითხში ტროცკი გამოდიოდა ლენინის წინააღმდეგ, ბოლშევიკური პარტიის წინააღმდეგ.

ბოლშევიკების უფროდაუფრო მზარდი გავლენა მუშათა კლასზე, ჯარისკაცთა მასებზე თებერვლის ბურჟუაზიულ-დემოკრატიული რევოლუციის შემდეგ, ლენინის ლოზუნგების უდიდესი პოპულარობა ხალხის მასებში მენშევიკმა ტროცკიმ თავისებურათ შეაფასა. იგი ჩვენს პარტიაში შევიდა 1917 წლის ივლისში თავის თანამოაზრე ჯგუფთან ერთად, განაცხადა რა, რომ ის ბოლოდეე „განიარაღდა".

მაგრამ შემდგომმა მოვლენებმა გვიჩვენეს, რომ მენშევიკი ტროცკი არ განიარაღებულა, ერთი წუთითაც არ შეუწყვეტია ბრძოლა ლენინის წინააღმდეგ და ჩვენს პარტიაში შევიდა იმისათვის, რომ შიგნიდან აეფეთქებინა იგი.

ოქტომბრის დიდი რევოლუციიდან უკვე რამდენიმე თვის შემდეგ, 1918 წლის გაზაფხულზე, ტროცკი ეგრეთწოდებულ „შემარცხენე" კომუნისტთა და შემარცხენე ესერთა ჯგუფთან ერთად აწყობს მუხანათურ შეთქმულებას ლენინის წინააღმდეგ, ცდილობს დაატყვევოს და ფიზიკურად მოსპოს პროლეტარიატის ბელადები ლენინი, სტალინი და სვერდლოვი. როგორც ყოველთვის, თვითონ ტროცკი — პროვოკატორი, მკვლელთა ორგანიზატორი, ინტრიგანი და ავანტიურისტი — ჩრდილში რჩება. მისი ხელმძღვანელი როლი ამ ბოროტმოქმედების მომზადებაში, რომელიც, საბედნიეროდ, ვერ განხორციელდა, სავსებით აშკარავდება მხოლოდ ორი ათეული წლის შემდეგ, ანტისაბჭოთა „შემარჯვენე - ტროცკისტული ბლოკის" პროცესზე 1938 წლის მარტში. მხოლოდ ოცი წლის შემდეგ საბოლოოდ გახსნილ იქნა ტროცკის და მისი დამჭაშების დანაშაულობათა ბინძური კვანძი.

სამოქალაქო ომის წლებში, როდესაც საბჭოების ქვეყანა იგერიებდა ინტერვენტების და თეთრგვარდიელების მრავალრიცხოვან შეტევებს, ტროცკი, ვინც ორჯერ ჩაიშალა ბრძოლის ველზე

ლენინი და სტალინი შრომის შესახებ

მარქსიზმ-ლენინიზმის კლასიკოსთა უველა შრომიდან თითქმის ყველაზე მეტად ცნობილი და პოპულარულია შრომის საკითხებისადმი მიძღვნილი ნაშრომები. ეს ნაშრომები განსაკუთრებით აქტუალური ხდება ამჟამად, როდესაც საბჭოთა ხალხი, რომელსაც ბოლშევიკური პარტია ხელმძღვანელობს, იბრძვის შრომითი და სახელმწიფო დისციპლინის უოველმხრივ განმტკიცებისათვის, რათა კიდევ უფრო ააშაღლოს სამშობლოს თავდაცვითი და სამეურნეო ძლიერება.

აი რატომ უნდა მივესალმოთ შროფგამომცემლობის ინიციატივას. მან სავსებით დროულად გამოუშვა წიგნი „ლენინი და სტალინი შრომის შესახებ“*), რომელშიც მოთავსებულია ჩვენი დიდი ბელადების უძნიშვნელოვანესი ნაშრომები შრომისა და წარმოების ორგანიზაციის საკითხებზე და შრომის დისციპლინის საკითხებზე.

○

კაპიტალისტურ სამყაროში არ მოიპოვება ისეთი დანაშაული, რომელსაც არ სჩადიოდნენ წმინდათაწმინდა და ხელშეუხებელი კერძო საკუთრების „სასახელოდ“! ვერაგობა და გულქვაობა, ძარცვა და მკვლელობა, მოტყუება და ცემა-ტყეპა, გამცემლობა და მოსყიდვა, სინდისითა და ადამიანებით ვაჭრობა — ყველაფერი ამოძრავებულია კაპიტალის გაუმაძღარი სიხარბის გულისათვის, მუქთახორათა მოგების გულისათვის. კაპიტალისტური ექსპლუატაციის წნეხს სულ უფრო და უფრო მაგრად უჭერენ.

შეფის რუსეთის მაგალითზე ლენინმა, გამოიყენა რა 1908 წლის ოფიციალური დოკუმენტები, ცხადჰყო, რომ რუსეთის 20 ათასი მეფობრიკისა და მეჭარხნის მოგება — წელიწადში ნახევარ მილიარდ მანეთზე მეტი — 2¼ მილიონი მუშის ხელფასის მთელ თანხას აღემატებოდა. თვითეული მუშა წელიწადში საშუალოდ 246 მანეთს იღებდა, კაპიტალისტს კი 252 მანეთ მოგებას აძლევდა.

თუ გამოვალთ იქიდან, რომ საშუალო დღის საშუალო ხანგრძლივობა იმ დროს 11 საათს შეადგენდა, ცხადია, რომ მუშა ხელფასს იღებდა 5½ საათზე ნაკლები დროისათვის. „დანარჩენ 5½ საათს კი მუშა მუქთად შრომობს, არავითარ ხელფასს არ იღებს, და ამ ნახევარ დღეში მუშის მთელი გამომუშავება კაპიტალისტთა მოგებას შეადგენს“.

განა საკვირველია, რომ ასეთ პირობებში კაპიტალისტთა მოგება წარმოუდგენელი სისწრაფით იზრდება და ასეთივე სისწრაფით იზრდება პროლეტარიატის გაღატაკება და გლეხების გაჩანაგება. იმ შემთხვევაშიც კი, თუ კაპიტალისტურ ქვეყნებში მუშების ხელფასი იზრდება (ეს კი სრულებითაც არ ხდება ყოველთვის), მაინც სიძვირე კიდევ უფრო სწრაფად მატულობს, ვიდრე, ტანისამოსი, ფეხსაცმელი, ბინა სულ უფრო ნაკლებად ხელმისაწვდომი ხდება და ამის შედეგად, როგორც სწერდა ლენინი, „მუშა ღატაკდება **აბსოლუტურად**, ე. ი. წინანდელზე ნამდვილად უფრო ღარიბი ხდება, იძულებულია უფრო ცუდად ცხოვრობდეს, უფრო ცუდად იკვებებოდეს, უფრო ხშირად იყოს მშიერი, ბოგინობდეს სარდაფებსა და ჩარდახებში“. ცხადია, რომ გამდიდრების პროცესში მყოფი კაპიტალისტური საზოგადოების წიაღში მატულობს შეფარდებითი გაღატაკებაც, ვინაიდან პროლეტართა წილი საზოგადოებრივ შემოსავალში სულ უფრო და უფრო ნაკლები ხდება.

კაპიტალის მგლური გაუმაძღრობას საზღვარი არა აქვს. იგი არ კმაყოფილდება იმით, რომ სამუშაო დღის ნახევარს ართმევს მუშებს. იგი თავის დასახმარებლად იწვევს ავრეთვე „მეცნიერებას“, იყენებს ტექნიკური ნორმირებისა და შრომის „მეცნიერული“ ორგანიზაციის ხერხებს, აწესებს მუშაობის ყველაზე ეკონომიურ ხერხებს, აიძულებს მუშებს იმავე 9-10 საათში სამჯერ მეტი შრომა დახარჯონ, რაც საბოლოო ანგარიშით მუშას დაქირავებული მონის მდგომარეობაში აყენებს. სტატიებში „სისხლის გამოწოვის „მეცნიერული“ სისტემა“, „ტეილორის სისტემა — ადამიანის დამონება მანქანის მიერ“ და სხვ. ლენინი ააშკარავებს კაპიტალისტური ექსპლოატაციის მექანიზმს და კაპიტალის ორგანიულ უუნაროობას — გონივრულად მოაწყოს შრომა საზოგადოებრივი მასშტაბით.

„რაც უფრო ბნელია ღამე, მით უფრო კაშკაშებენ ვარსკვლავები“. რაც უფრო მძიმე იყო შრომის პირობები მეფის რუსეთში, მით უფრო გადამწყვეტად ჩაღდებოდა პროლეტარიატის ბრძოლა. ბრძოლაში ჩაბმულ მუშათა კლასის მოწინავე რაზმებს მუდამ სათავეში ედგნენ ბოლშევიკები. ლენინის მგზნებარე სტატიები სრული თანხმობით ეხმაურება სტალინის მხურვალე მოწოდებებს: „რით სურს მთავრობას დაგვაჩუმოს ჩვენ? ძალმომრეობით? რით სურს გაუმასპინძლდეს ჩვენს სიმშილს? ტყვიით? არა, ვერ გაგვაჩუმებს ჩვენ მისი ხიშტები, ვერ დაახშობს მისი სიმკაცრე ჩვენში თავისუფლების მოყვარულობას, გავმხნევდეთ ძმებო, სიმართლე ჩვენსკენაა“. ეს ცხოცხლოვანი სიტყვები, რომლებსაც ამხანაგი სტალინი სწერდა ბათუმის საპყრობილიდან 1902 წელს მუშებისადმი მიმართულ პროკლამაციაში, მთელ ქვეყანას ედებოდა.

მგზნებარე მამხილებელი ძალა ლენინისა და სტალინის ნაშრომებისა შრომის კაპიტალისტური ორგანიზაციის შესახებ განსაკუთრებული აქტუალობით გაისმის ამჟამად, როდესაც კაპიტალის ქვეყნებში საომარი ვითარების პირობებში ექსპლოატაციის სიმძიმე განუწყვეტლივ მატულობს. როგორც მეომარ, ისე ჯერჯერობით „მშვიდობიან“ კაპიტალისტურ ქვეყნებში ადამიანები იძულებული არიან იმუშაონ 10-12-14 საათს და მეტ ხანს. უქმდება კვირა-უქმე დღეებში დასვენება. მიუხედავად ფასების ზრდისა ხელფასი მცირდება. ამასთან უმუშევრობა ბევრ ქვეყანაში არა თუ არ მცირდება, არამედ კიდეც მწვავდება. მასების გაღატაკება სავსებით კატასტროფულ ხასიათს ღებულობს.

ამ უმაგალითო სიღატაკესთან, შრომის ამ აღვირახსნილ ძარცვასთან ერთად გაჩაღებულია მდიდრების უსაზღვრო ფუფუნება.

○

ჩვენს ქვეყანაში ოქტომბრის დიდი რევოლუციის მეორე დღეს, მას შემდეგ, რაც დაჰკრა კაპიტალისტური საკუთრების აღსასრულის ჟამმა, შრომის ორგანიზაციის უველა საკითხი ახლებურად დაისვა.

დაადგა რა ახალი ცხოვრების დამოუკიდებელი შემოქმედების გზას, მუშათა კლასმა არა მარტო უნდა მოახდინოს ექსპროპრიაციატორთა ექსპროპრიაცია, მოსპოს კაპიტალისტური კლასები, არამედ კიდევაც შეჰქმნას თავისი, ახალი ორგანიზაცია სოციალისტური მეურნეობისა. ერთერთ პირველ ადგილზე დგება ბრძოლა შრომის მაღალი ნაყოფიერებისათვის, შრომის ახალი დისციპლინის შექმნისათვის, შეჯიბრების სოციალისტური ფორმებისათვის.

სოციალისტური რევოლუციის პირველი დღეებიდანვე ჩაღდება გაფთრებული ბრძოლა არა მარტო კაპიტალისტების წინააღმდეგ, არამედ კაპიტალისტური ტრადიციების იმ დამცველთა წინააღმდეგაც, რომლებიც შეგნებულად თუ შეუგნებლად აფერხებენ სოციალიზმის მშენებლობას. პარტია სამკვდრო-სასიცოცხლო ბრძოლას უცხადებს არა მარტო მდიდრებსა და მათს ლაქიებს, არამედ უველა წამგლეჯებს, თაღლითებს, მუქთახორებსა და ცულლუტებსაც, რომლებიც სოციალისტურ ფაბრიკას, სახალხო დოვლათს ეპყრობიან როგორც პირადი გამორჩენის წყაროს. იმ ადამიანებს, რომლებსაც ამოქმედებს ერთადერთი ზრახვა „წაჰგლიჯონ რაც შეიძლება მეტი ლუკმა და გაიქცნენ“, ლენინი ულმობლად ჰგმობს როგორც კაპიტალიზმის მიერ გაზრდილ პარაზიტებს. ლენინი მოითხოვს, რომ ასეთ ადამიანებს გავუსწორდეთ ყოველგვარი შეღავათის გარეშე, და **ხაზგასმით** აღნიშნავს, რომ „ყოველგვარი სანტიმენტალობა ამ მხრივ უდიდესი დანაშაული იქნებოდა სოციალიზმის წინაშე“.

მოითხოვს რა იმას, რომ გატარდეს **სოციალიზმის პრაქტიკული** მცნება — „ვინც არ მუშაობს, ის არ სჭამს“, — ლენინი მოითხოვს უაღრესად სასტიკი ზემოქმედების ზომების მიღებას უველა დეზორგანიზატორის წინააღმდეგ. „ერთ ადგილას საპყრობილეში ჩასვამენ ათიოდე მდიდარს, თორმეტიოდე თაღლითს, ექვსიოდე მუშას, რომელიც სამუშაოს გაურბის... მეორე ადგილას — ფეხისადგილების გასაწმენდად **დააყენებენ** მათ. მესამე ადგილას — კარცერის მოხდის შემდეგ მისცემენ **მათ** ყვითელ ბილეთებს, რათა მთელმა ხალხმა, მათ გამოსწორებამდე, თვალყური ადევნოს მათ, როგორც **მავნე** ადამიანებს. მეოთხე ადგილას — მუქთახორობაში დამნაშავე ათი კაციდან ადგილზევე დახვრეტენ ერთს“.

რაც უფრო სხვადასხვანაირი იქნება მუქთახორების წინააღმდეგ ზემოქმედების ზომები, რაც უფრო სერიოზული იქნება მათთან ბრძოლა, მით უფრო საიმედო და სწრაფი იქნება სოციალიზმის წარმატება.

შრომის დისციპლინისათვის ბრძოლებისადმი მიძღვნილი სტრიქონები, რომლებიც ლენინმა 1918 წელს დასწერა, იმდენად აქტუალურად გაისმის, რომ თითქოს პირდაპირი დასაბუთებაა მთავრობის უკანასკნელი ლონისძიებებისა, რომლებიც მიმართულია ფრენიებისა და წარმოების სხვა დეზორგანიზატორების წინააღმდეგ საბრძოლველად.

თანმიმდევრულად ანვითარებს რა ლენინის მოძღვრებას, ამხანაგმა სტალინმა გაშალა სოციალისტურ სახელმწიფოში შრომის უმტკიცესი დისციპლინისათვის ბრძოლის დროშა. „ათეულ და ასეულათასობით სამუშაო დღეები, — ამბობდა ამხანაგი სტალინი 1926 წელს ლენინგრადის პარტიული ორგანიზაციის აქტივის კრებაზე, — იკარგება მრეწველობისათვის სამუშაოს გაცდენათა გამო. ასეული ათასები და მილიონები იკარგება ამის გამო ჩვენი მრეწველობის საზიანოდ, ინდუსტრიის საზიანოდ. ჩვენ არ შეგვიძლია წინ წავსწიოთ ჩვენი ინდუსტრია, ჩვენ არ შეგვიძლია ავამაღლოთ ხელფასი, თუ არ მოისპო ეს სამუშაოს გაცდენები, თუ შრომის ნაყოფიერება ერთ წერტილზე გაიყინა“.

1929 წლის დამდეგს პირველი სტალინური ხუთწლედის გეგმით დაწყებული ახალი მშენებლობის პათოსმა შეჯიბრების უდიდესი ტალღა გამოიწვია. ამ ახალმა ინიციატივამ მაშინვე ჰპოვა მხარდაჭერა და თეორიული განზოგადება ამხანაგ სტალინის გამოსვლაში. ამხანაგი სტალინი გვაძლევს სოციალისტური შეჯიბრების, როგორც მშრომელთა მილიონიანი მასების მაქსიმალური აქტივობის საფუძველზე სოციალიზმის მშენებლობის კომუნისტური მეთოდის, დედაარსის კლასიკურ განსაზღვრას. ამხანაგი სტალინი ხაზგასმით აღნიშნავს იმ დაპირდაპირებას, რაც არსებობს სოციალიზმის დროს ადამიანთა შეჯიბრებასა და კაპიტალიზმის დროს კონკურენციას შორის. იქ, მათთან მოქმედებს მგლური კანონი: ჩამორჩენილების დამარცხება, სუსტების დაღუპვა, იმათი ბატონობა, ვინც იმარჯვებს. აქ, ჩვენში — ურთიერთდახმარებისა და ხელშეწყობის პრინციპი: საუკეთესოებისათვის მიბაძვით მივაღწიოთ საერთო აღმავლობას. თავისთვის მუშაობა წარმოშობს შრომის ჰეროიკას, შრომა იქცევა ღირსების საქმედ. იგი **მოსილია** დიდების შარავანდედით.

შრომისმოყვარე მებაღის სიყვარულითა და ყურადღებით ზრდის ამხანაგი სტალინი ახლის შესანიშნავ ყლორტებს. მისი მოხსენებები პარტიის ყრილობებზე, საკ. კ. პ. (ბ) ცენტრალური კომიტეტის პლენუმებზე, მეტალურგთა, ქვანახშირის მრეწველობის მუშაკთა, რკინიგზელთა, წითელი არმიის აკადემიკოსთა, მეცნიერების მუშაკთა მიღებაზე, სამეურნეო მუშაკთა, სტახანოველთა, საკოლმეურნეო წარმოების მოწინავე ადამიანთა, კომბაინერთა, ჭარხლის, ბამბის მინდვრების დამკვრელთა თათბირებზე მიმართულია შრომის ახალი, სოციალისტური ფორმების გაზრდისაკენ, შრომის სოციალისტური ორგანიზაციის აღმავლობისაკენ, შრომის ნაყოფიერების ამაღლებისაკენ.

საბჭოთა ქვეყანა წლითი-წლობით იზრდებოდა და მტკიცდებოდა. მაგრამ არ არსებობს და არც ყოფილა უფრო მეტი საფრთხე, ვიდრე გამედიდურება, მიღწეულით თავის დამშვიდება. მტერს არ სძინავს, ჩვენი ქვეყანა კი მტრულ, კაპიტალისტურ გარემოცვაში ცხოვრობს. ამიტომ ლენინი და სტალინი, კომუნიზმის დიდი მასწავლებლები, დაუღალავად რაზმავდნენ პარტიის, მუშათა კლასის, უველა მშრომელთა ყურადღებას ნაკლოვანებების, ჯერ კიდევ გადაუწყვეტელი ამოცანების ირგვლივ.

სოციალიზმი დაამარცხებს კაპიტალიზმს შრომის უფრო მაღალი ნაყოფიერებით.

„შრომის ნაყოფიერების სისტემატური ზრდის გარეშე როგორც მრეწველობის, ისე სოფლის მეურნეობის დარგში ჩვენ ვერ გადავჭრით რეკონსტრუქციის ამოცანებს, ვერ შევძლებთ არა თუ დავეწიოთ და გავუსწროთ მოწინავე კაპიტალისტურ ქვეყნებს, არამედ შევინარჩუნოთ დამოუკიდებელი არსებობაც კი. ამიტომ შრომის ნაყოფიერების ზრდის პრობლემას ჩვენთვის პირველხარისხოვანი მნიშვნელობა აქვს“.

ასე ამბობდა ამხანაგი სტალინი 1930 წლის ივნისში, სოციალისტური ინდუსტრიალიზაციის პირველ პერიოდში.

პარტიის მოწოდებას საბჭოთა ხალხმა უპასუხა მძლავრი შრომითი აღმავლობით, დამკვრელობის, წარჩინებულობის, ხოლო შემდეგ სტახანოვური მოძრაობის ზრდით. სოციალისტური შეჯიბრება — **„კომუნისტური მეთოდი სოციალიზმის მშენებლობისა** მშრომელთა მილიონიანი მასების მაქსიმალური **აქტივობის** საფუძველზე“ (სტალინი) — დაგვეხმარა მიგველწია დიდი წარმატებებისათვის შრომის ნაყოფიერების ამაღლებაში.

ახლა, ორი სტალინური ხუთწლედის გამარჯვებათა შედეგად, წარმოების ტექნიკის მიხედვით სსრ კავშირმა უკვე პირველი ადგილი დაიკავა მსოფლიოში.

ჩვენი ქვეყანა შეიდა უკლასო სოციალისტური საზოგადოების მშენებლობის დამთავრებისა და სოციალიზმიდან კომუნიზმზე თანდათანობით გადასვლის ხანაში. კომუნიზმი განირჩევა საქონლის და, კერძოდ, მოხმარების საგნების უმაგალითო სიუხვით. ყველა მოთხოვნილება სრულად რომ დავაკმაყოფილოთ, უნდა მივაღწიოთ წარმოების ისეთ სულმბრივ ნორმებს, როგორიც მსოფლიოში არსად არ არის. გზას კი ამ კომუნისტური სიუხვისაკენ წარმოადგენს მხოლოდ შრომის უმაღლესი ნაყოფიერება, რომელიც უნახავია კაპიტალიზმის დროს.

და ამხანაგი სტალინი პარტიის XVIII ყრილობაზე უსახავს ჩვენს ქვეყანას ახალ ამოცანებს: შემდგომ გავშალოთ ჩვენი მრეწველობის აღმავლობა, შრომის ნაყოფიერების ზრდა, წარმოების ტექნიკის გაუმჯობესება იმ ანგარიშით, რომ მას შემდეგ, რაც ჩვენ უკვე გავუსწარით მთავარ კაპიტალისტურ ქვეყნებს წარმოების ტექნიკის და მრეწველობის ზრდის ტემპების დარგში, გავუსწროთ მათ ეკონომიურადაც უახლოესი 10-15 წლის განმავლობაში.

ამხანაგ სტალინის ექვსი ისტორიული პირობა, მისი მოწოდება ტექნიკის დაუფლებისაკენ, ლოზუნგი „კადრები სწყვეტენ ყველაფერს“, სიტყვა სტახანოველთა პირველ საკავშირო თათბირზე, მოწოდება ბოლშევიზმის დაუფლებისაკენ — ყოველივე ეს ერგოლება ერთიანი, განუწყვეტელი ჯაჭვისა, ერთიანი პროგრამისა, რომელსაც მივყევართ კომუნიზმის გამარჯვებისაკენ.

განსაკუთრებულ — თეორიულ და პრაქტიკულ — ინტერესს წარმოადგენს ამხანაგ სტალინის ულრმესი სიბრძნითა და დამაჯერებლობით გამსჭვალული გამოსვლები, რომლებიც მიძღვნილია კოლმეურნეობებში შრომის ბოლშევიკური ორგანიზაციისადმი. დამკვრელ კოლმეურნეთა პირველ საკავშირო ყრილობაზე 1933 წელს ამხანაგმა სტალინმა განაცხადა:

„ზოგჯერ ამბობენ: თუ სოციალიზმია, — რაღა საჭიროა შრომა? ვშრომობდით წინათ, ვშრომობთ ახლა, — დრო არ არის, რომ თავი დავანებოთ შრომასო? ასეთი სიტყვები, ამხანაგებო, ძირშივე შემცდარია. ეს არის უქნარების ფილოსოფია, და არა პატიოსანი მშრომელებისა. სოციალიზმი სრულიადაც არ უარჰყოფს შრომას. პირიქით, სოციალიზმი შენდება შრომაზე. სოციალიზმი და შრომა განუყოფელია ერთმანეთისაგან. ლენინი, ჩვენი უდიდესი მასწავლებელი, ამბობდა: „ვინც არ შრომობს, ის არ სჭამსო“. რას ნიშნავს ეს, ვის წინააღმდეგ არის მიმართული ლენინის სიტყვები? ექსპლოატატორების წინააღმდეგ, იმათ წინააღმდეგ, ვინც თვითონ არ შრომობს, სხვას აიძულებს იშრომოს და მდიდრდება სხვის ხარჯზე. კიდევ ვის წინააღმდეგ არის მიმართული? იმათ წინააღმდეგ, ვინც თვითონ ზარმაცობს და უნდა სხვის ხარჯზე მოითბოს ხელი. სოციალიზმი მოითხოვს არა სიზარმაცეს, არამედ იმას, რომ უველა ადამიანი პატიოსნად შრომობდეს, შრომობდეს არა სხვებისათვის, არა მდიდრებისა და ექსპლოატატორებისათვის, არამედ საკუთარი თავისათვის, საზოგადოებისათვის“.

○

საგაზეთო სტატიაში, ცხადია, შეუძლებელია ამოვწუროთ თუნდაც ჩამოთვლა იმ ღრმა პრობლემებისა, რომლებიც გაშუქებულია ლენინისა და სტალინის ნაშრომებში შრომის საკითხებზე. წიგნში „ლენინი და სტალინი შრომის შესახებ“ მკითხველი ბევრ რამე საგულისხმოს იპოვნის კადრების პრობლემაზეც, შრომის ნორმირებაზეც, შრომის ანაზღაურების სისტემის აგებაზეც, სოციალურ დაზღვევაზე, ქალთა შრომაზე და სხვ.

მთლიანად კრებული, როგორც ჩვენი დიდი მასწავლებლების ნაწერმოებთა ქრესტომათია, უდიდეს სარგებლობას მოიტანს და ხელს შეუწყობს როგორც პარტიული, პროფკავშირული, სამეურნეო, კომკავშირული კადრების იდეური აღზრდას, ისე შრომის შესახებ ლენინურ-სტალინური მოძღვრების პროპაგანდასაც.

ბ. მარკუსი

*) „Ленин и Сталин о труде“ Профиздат. 1940. 627 გვ. ფასი 12 მან. 50 კაპ.

ვამოწმებთ სსრ კავშირის უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმის 26 ივნისის და 10 ივლისის ბრძანებულებების შესრულებას

დანაშაულებრივი დაუდევრობა

ივანოვოს ოლქის ქ. შუის ლიქიორის ქარხნის დირექტორმა საჩივარი აღძრა თბილისის სასოფლო-სამეურნეო იარაღების ქარხნის დირექტორის მიმართ იმის გამო, რომ მან უხარისხოდ დამზადებული საქაჩავი მანქანა „ფარფერა“ მიაწოდა. მიმართვას დართული ჰქონდა სათანადო აქტი იმის შესახებ, რომ მანქანის ნაწილი გატყდა. მიუხედავად ამისა, თბილისის სტალინის სახელობის რაიონის სტალინის სახელობის რაიონის პროკურორმა ამხ. შამუგიამ და გამომძიებელმა გიორგაძემ 20 აგვისტოს მიმართვა გაგზავნეს ქ. შუიაში და სასწრაფო წესით მოითხოვეს აქტი. ნამდვილად კი ეს აქტი სტალინის რაიონის პროკურატურის საქმეში იდო.

დანაშაულებრივი დაუდევრობა, საქმისადმი უსულგულო დამოკიდებულება—სხვა რა უნდა დავარქვათ ამას!

სცოდავს საქართველოს სს რესპუბლიკის პროკურატურაც. შუის ლიქიორის ქარხნის დირექტორის მომართვა და აქტი პირველად აქ მიიღეს 31 ივლისს, სტალინის რაიონის პროკურატურას კი გადაუგზავნეს 8 აგვისტოს. საქმის გაჭიანურება გრძელდება... შამუგიამ მხოლოდ 14 აგვისტოს დასწერა:— ამხ. კერესელიძეს (პროკურორის თანაშემწეა) „აღძრით სისხლის სამართლის დევნა“. გამოძიება დაეკისრა ჯერ ვ. ცხვარაძეს, ხოლო 2 დღის შემდეგ ვ. გიორგაძეს.

ასევე ჭიანურდება უხარისხო პროდუქციის გამომშვებთა — „საქსარეწტყეკავშირის“ სისტემაში შემავალ არტელ „ტვიორდოლესპრომის“ გამგეობის თავმჯდომარე ს. სურგულაძის და ინჟინერ ვ. ზავაცკის საქმე. ეს ფაქტები მოწმობენ, რომ თბილისის სტალინის სახელობის რაიონის პროკურატურა და, შეიძლება ითქვას, რესპუბლიკის პროკურატურაც სუსტად იბრძვიან სსრ კავშირის უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმის 10 ივლისის ბრძანებულების სწორად გატარებისათვის.

უფრო აღმაშფოთებელ ფაქტებს ვხვდებით 26 ივნისის ბრძანებულების გატარების საქმეში. მოგვყავს მხოლოდ ერთი ფაქტი:

10 ივლისს თბილისის ტრამვაისა და ტროლეიბუსების ტრესტის საბავშვო ბაგის გამგემ სტალინის რაიონის პროკურორის პირველ თანაშემწეს ამხ. კერესელიძეს გადასცა სამუშაოს თვითნებურად მიმტოვებელ თ. ბალავაძის საქმე. კერესელიძემ იგი გადასცა მეორე თანაშემწეს ამხ. გავაშელს. ანეკდოტი არ გეგონოთ: 10 ივლისიდან 13 აგვისტომდე, ესე-იგი ერთი თვისა და სამი დღის განმავლობაში შრომის დეზორგანიზატორ ბალავაძის საქმე გავაშელის უჯრაში ინახებოდა. 13 აგვისტოს საქმე გადასცეს გამომძიებელ ვ. ცხვარაძეს. ამ უკანასკნელმაც სრული დაბნეულობა გამოამჟღავნა. — ბალავაძე დროებით მუშაობდა, ამიტომ დავეჭვდი შეიძლებოდა თუ არა მისი პასუხისგებაში მიცემაო, — განაცხადა გამომძიებელმა. ერთი სიტყვით, საქმე, რომელიც 5 დღის განმავლობაში უნდა გაირჩეს, 10 ივლისიდან დღემდე სტალინის რაიონის პროკურატურის მაგიდების უჯრებშია.

საქმეების გაჭიანურების ფაქტებს რაიპროკურატურაში იმით ხსნიან, რომ მათ მუშაკები არ ჰყოფნით. ამავე დროს რესპუბლიკის პროკურატურა დანაშაულს სჩადის. გამომძიებელი ამხ. ზედგინიძე და ბალაბოლინი ხელფას იღებენ სტალინის რაიონის პროკურატურიდან, მის შტატში ითვლებიან, ხოლო მუშაობენ რესპუბლიკის პროკურატურაში. ნუ თუ ეს დასაშვებია?

აკ. შოლია

კიდევ უფრო გავაძლიეროთ პარტიული კონტროლი

(ბორჯომი, ჩვენი სპეც. კორესპონდენტისაგან)

ბორჯომის მინერალური წყლების ჩამომსხმელ ქარხანაში სსრ კავშირის უმაღლეს საბჭოს პრეზიდიუმის 26 ივნისის ბრძანებულების შემდეგ რამდენადმე შემცირდა სამუშაოზე დაგვიანებისა და სამუშაო დღის გაცდენის შემთხვევები. თუ მაისში ადგილი ჰქონდა შრომის დისციპლინის დარღვევის 43 შემთხვევას, ხოლო ივნისში—29-ს, ივლისში ეს შემცირდა 15-მდე, ხოლო აგვისტოში შრომის დისციპლინა დაარღვია 9 კაცმა.

სამუშაო დღის გამცდენთა და დამგვიანებელთა შორის არიან პარტიის წევრ - კანდიდატები და კომკავშირელებიც. ამ ხნის განმავლობაში შრომის დისციპლინა დარღვეული აქვს პარტიის სამ წევრსა და კანდიდატს და 7 კომკავშირელს.

პარტიის წევრობის კანდიდატმა, გაზის საამქროს მემანქანე ივ. კუთხაშვილმა 25 ივლისს 55 წუთით დაიგვიანა, მას სასამართლომ 3 თვის შრომა - გასწორებითი სამხ. კერესელიძეს „აღძრით სისხლის სამართლის დევნა“. გამოძიება დაეკისრა ჯერ ვ. ცხვარაძეს, ხოლო 2 დღის შემდეგ ვ. გიორგაძეს.

ასევე ჭიანურდება უხარისხო პროდუქციის გამომშვებთა — „საქსარეწტყეკავშირის“ სისტემაში შემავალ არტელ „ტვიორდოლესპრომის“ გამგეობის თავმჯდომარე ს. სურგულაძის და ინჟინერ ვ. ზავაცკის საქმე. ეს ფაქტები მოწმობენ, რომ თბილისის სტალინის სახელობის რაიონის პროკურატურა და, შეიძლება ითქვას, რესპუბლიკის პროკურატურაც სუსტად იბრძვიან სსრ კავშირის უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმის 10 ივლისის ბრძანებულების სწორად გატარებისათვის.

უფრო აღმაშფოთებელ ფაქტებს ვხვდებით 26 ივნისის ბრძანებულების გატარების საქმეში. მოგვყავს მხოლოდ ერთი ფაქტი:

10 ივლისს თბილისის ტრამვაისა და ტროლეიბუსების ტრესტის საბავშვო ბაგის გამგემ სტალინის რაიონის პროკურორის პირველ თანაშემწეს ამხ. კერესელიძეს გადასცა სამუშაოს თვითნებურად მიმტოვებელ თ. ბალავაძის საქმე. კერესელიძემ იგი გადასცა მეორე თანაშემწეს ამხ. გავაშელს. ანეკდოტი არ გეგონოთ: 10 ივლისიდან 13 აგვისტომდე, ესე-იგი ერთი თვისა და სამი დღის განმავლობაში შრომის დეზორგანიზატორ ბალავაძის საქმე გავაშელის უჯრაში ინახებოდა. 13 აგვისტოს საქმე გადასცეს გამომძიებელ ვ. ცხვარაძეს. ამ უკანასკნელმაც სრული დაბნეულობა გამოამჟღავნა. — ბალავაძე დროებით მუშაობდა, ამიტომ დავეჭვდი შეიძლებოდა თუ არა მისი პასუხისგებაში მიცემაო, — განაცხადა გამომძიებელმა. ერთი სიტყვით, საქმე, რომელიც 5 დღის განმავლობაში უნდა გაირჩეს, 10 ივლისიდან დღემდე სტალინის რაიონის პროკურატურის მაგიდების უჯრებშია.

საქმეების გაჭიანურების ფაქტებს რაიპროკურატურაში იმით ხსნიან, რომ მათ მუშაკები არ ჰყოფნით. ამავე დროს რესპუბლიკის პროკურატურა დანაშაულს სჩადის. გამომძიებელი ამხ. ზედგინიძე და ბალაბოლინი ხელფას იღებენ სტალინის რაიონის პროკურატურიდან, მის შტატში ითვლებიან, ხოლო მუშაობენ რესპუბლიკის პროკურატურაში. ნუ თუ ეს დასაშვებია?

აკ. შოლია

კიდევ უფრო გავაძლიეროთ პარტიული კონტროლი

(ბორჯომი, ჩვენი სპეც. კორესპონდენტისაგან)

ბორჯომის მინერალური წყლების ჩამომსხმელ ქარხანაში სსრ კავშირის უმაღლეს საბჭოს პრეზიდიუმის 26 ივნისის ბრძანებულების შემდეგ რამდენადმე შემცირდა სამუშაოზე დაგვიანებისა და სამუშაო დღის გაცდენის შემთხვევები. თუ მაისში ადგილი ჰქონდა შრომის დისციპლინის დარღვევის 43 შემთხვევას, ხოლო ივნისში—29-ს, ივლისში ეს შემცირდა 15-მდე, ხოლო აგვისტოში შრომის დისციპლინა დაარღვია 9 კაცმა.

სამუშაო დღის გამცდენთა და დამგვიანებელთა შორის არიან პარტიის წევრ - კანდიდატები და კომკავშირელებიც. ამ ხნის განმავლობაში შრომის დისციპლინა დარღვეული აქვს პარტიის სამ წევრსა და კანდიდატს და 7 კომკავშირელს.

პარტიის წევრობის კანდიდატმა, გაზის საამქროს მემანქანე ივ. კუთხაშვილმა 25 ივლისს 55 წუთით დაიგვიანა, მას სასამართლომ 3 თვის შრომა - გასწორებითი სასათვის. მაგრამ ზოგიერთი კომუნისტი როდი ანხორციელებს წესდების ამ მოთხოვნას. მაგალითისათვის შეიძლება დავასახელოთ ასეთი ფაქტი. აღნიშნული ფაბრიკის მუშა ნ. ოსიპოვი (პარტიის წევრი) 29 ივლისს სამუშაოზე 4 საათის დაგვიანებით გამოცხადდა. ადმინისტრაციამ მისი საქმე გადასცა სახალხო სასამართლოს, რომელმაც ოსიპოვს სამი თვით იძულებითი მუშაობა მიუსაჯა, ხელფასიდან 15 პროცენტის დაკავებით.

ყოველივე ამის შემდეგ პირველადი პარტიული ორგანიზაციის კრებაზე განიხილეს ნ. ოსიპოვის, როგორც სამუშაოს გამცდენის, სახელმწიფო და პარტიული დისციპლინის უხეშად დამრღვევის საკითხი. პარტიულ კრებაზე კომუნისტებმა ერთხმად მოითხოვეს ნ. ოსიპოვის პარტიის რიგებიდან გარიცხვა, რადგანაც კომუნისტი-გამცდენი სავსებით შეუთავსებელია ლენინ-სტალინის დიადი პარტიის წევრის სახელწოდებასთან. სამუშაოს გამცდენი ნ. ოსიპოვი პირველადი პარტიული ორგანიზაციის დადგენილებით გაირიცხა საკ. კ. პ. (ბ) რიგებიდან. ეს ასეც უნდა მომხდარიყო. მაგრამ აქვე არ შეიძლება არ აღინიშნოს, რომ პარტორგანიზაციამ ოსიპოვის საკითხი მხოლოდ 17 აგვისტოს განიხილა, რაც ცოტა ვრ იყოს დაგვიანებულია.

ზოგჯერ ფაბრიკაში ადგილი აქვს შრომის დისციპლინის დარღვევას. ასე, მაგალითად, ამასწინათ კომუნისტმა მუშებმა: ა. კარაპეტიანმა, ნ. პარახელაშვილმა, მ. რემიზოვამ, ო. ბადრიძემ და ა. აბრიანმა სამუშაოზე 4, 5 და 6 წუთით დაიგვიანეს, რაზედაც პარტბიურომ (მდივანი—ამხ. ს. ხაჩატუროვი) მათ მისცა გაფრთხილება, რომ თუ ეს განმეორდა, მაშინ მკაცრი ზომები იქნება მიღებული და სხვ. ეს შემწეს ამხ. გავაშელს. ანეკდოტი არ გეგონოთ: 10 ივლისიდან 13 აგვისტომდე, ესე-იგი ერთი თვისა და სამი დღის განმავლობაში შრომის დეზორგანიზატორ ბალავაძის საქმე გავაშელის უჯრაში ინახებოდა. 13 აგვისტოს საქმე გადასცეს გამომძიებელ ვ. ცხვარაძეს. ამ უკანასკნელმაც სრული დაბნეულობა გამოამჟღავნა. — ბალავაძე დროებით მუშაობდა, ამიტომ დავეჭვდი შეიძლებოდა თუ არა მისი პასუხისგებაში მიცემაო, — განაცხადა გამომძიებელმა. ერთი სიტყვით, საქმე, რომელიც 5 დღის განმავლობაში უნდა გაირჩეს, 10 ივლისიდან დღემდე სტალინის რაიონის პროკურატურის მაგიდების უჯრებშია.

საქმეების გაჭიანურების ფაქტებს რაიპროკურატურაში იმით ხსნიან, რომ მათ მუშაკები არ ჰყოფნით. ამავე დროს რესპუბლიკის პროკურატურა დანაშაულს სჩადის. გამომძიებელი ამხ. ზედგინიძე და ბალაბოლინი ხელფას იღებენ სტალინის რაიონის პროკურატურიდან, მის შტატში ითვლებიან, ხოლო მუშაობენ რესპუბლიკის პროკურატურაში. ნუ თუ ეს დასაშვებია?

აკ. შოლია

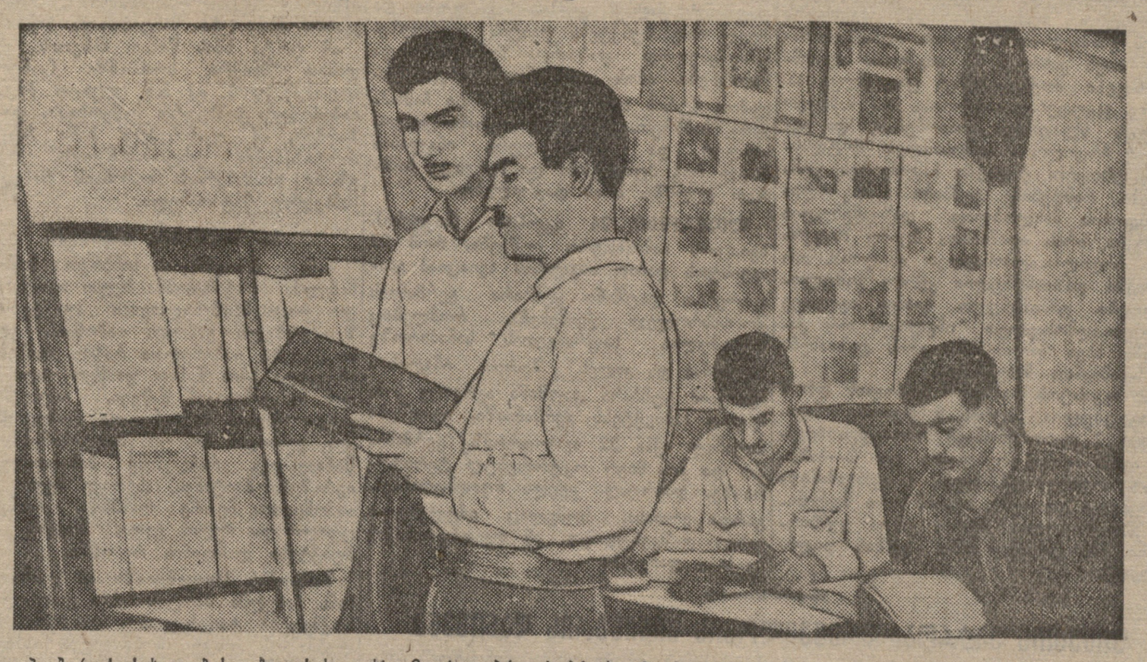

ლ. პ. ბერიას სახელობის თბილისის ფეხსაცმლის ფაბრიკის პროპაგანდისტი ამხ. გელაშვილი ამხ. ბაიანდურაშვილს ურჩევს ლიტერატურას თეორიული კონფერენციისათვის თემაზე „შრომისადმი კომუნისტური დამოკიდებულების შესახებ“.

საქდესის ფოტოქრონიკა

პარტიულმა ორგან

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՀՈՒՍԱՐԱՐ ԵՒ ԽՍՀՄ ԺՈՂՈՎՐԴԱԿԱՆ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒԹԻՒՆՆԵՐՈՒ ՄԻՋԵՒ ԿՆՔԵԼԻ ՀԱՄԱՁԱՅՆԱԳՐԻ ՆԱԽԱԳԻԾԸ

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՍՈՎԵՏԱԿԱՆ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹԵԱՆ ԵՒ ԽՍՀՄ ԺՈՂՈՎՐԴԱԿԱՆ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒԹԻՒՆՆԵՐՈՒ ՄԻՋԵՒ ԿՆՔԵԼԻ ՀԱՄԱՁԱՅՆԱԳՐԻ ՆԱԽԱԳԻԾԸ

ԵՐԵՒԱՆ, 24 նոյեմբերի (Հայտնի). Ներկայումս Երեւանում գտնուող Խորհրդային Միութեան ներկայացուցիչ Վ. Մ. Մոլոտովի եւ Հայկական ՍՍՀ ժողովրդական կոմիսարների խորհրդի նախագահ Ա. Ի. Միկոյանի միջեւ տեղի ունեցած բանակցութիւնների ընթացքում կնքուեց Հայկական ՍՍՀ-ի եւ Խորհրդային Միութեան ժողովրդական կոմիսարների միջեւ կնքուելիք համաձայնագրի նախագիծը։

Համաձայնագրի նախագիծը ներկայացուած է Հայկական ՍՍՀ-ի եւ Խորհրդային Միութեան կառավարութիւններին։

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՍՍՀ-Ի ԵՒ ԽՍՀՄ ԺՈՂՈՎՐԴԱԿԱՆ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒԹԻՒՆՆԵՐՈՒ ՄԻՋԵՒ ԿՆՔԵԼԻ ՀԱՄԱՁԱՅՆԱԳՐԻ ՆԱԽԱԳԻԾԸ

ԵՐԵՒԱՆ, 24 նոյեմբերի (Հայտնի). Հայկական ՍՍՀ-ի կառավարութեան նախագահ Ա. Ի. Միկոյանի հրաւէրով Երեւան է ժամանել Խորհրդային Միութեան ժողովրդական կոմիսարների խորհրդի նախագահի տեղակալ Վ. Մ. Մոլոտովը։

Հայկական ՍՍՀ-ի կառավարութեան նախագահ Ա. Ի. Միկոյանի եւ Խորհրդային Միութեան ժողովրդական կոմիսարների խորհրդի նախագահի տեղակալ Վ. Մ. Մոլոտով